

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/186/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117215991
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1117215991.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Michaely Královej a členov senátu: JUDr. Nadeždy Wallnerovej a JUDr. Ivany Jahnovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. C., G.. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom: Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, štátne občianstvo Slovenskej republiky, dieťa rodičov: matky - M.. A. C., G.. XX.XX.XXXX, E. K.: W. X, XXX XX K., štátne občianstvo Slovenskej republiky, právne zastúpená AK Neuschlová, s.r.o., so sídlom: Dostojevského rad 5, 811 09 Bratislava, a otca - M.. L. O., G.. XX.XX.XXXX, E. K.: Š. X, XXX XX O., Č. P., štátne občianstvo Českej republiky, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Nocarová Partners Advokáti s.r.o., so sídlom: V Jirchářích 4, 110 00 Praha, Česká republika, o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca voči rozsudku Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 11. júna 2018, č.k. 3P/109/2017-185 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11. júna 2018 č.k. 3P/109/2017-185, p o t v r d z u j e.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 11.06.2016, č. k. 3P/109/2017-185 návrh otca na zníženie výživného zamietol a určil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že otec maloletej A. C., G.. XX.XX.XXXX sa návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 02.06.2017, domáhal zníženia výživného na maloletú zo sumy 300,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne za obdobie roku 2016 a od 01.01.2017 vo výške 120,- eur. Návrh otec odôvodnil tým, že súd pri ostatnom určení výšky vyživovacej povinnosti otca rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 23C/107/2014 zo dňa 18.02.2016, právoplatným v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.03.2017, vychádzal z priemerného mesačného príjmu otca vo výške 5.249,70 eur za rok 2015. Tieto príjmy otec dosahoval z dôvodu odpracovania takmer 120 nadčasových hodín každý mesiac, čo od roku 2016 nebolo možné a došlo k výraznému poklesu otcových príjmov, na čo otec poukazoval už v odvolaní a jeho doplnení proti označenému rozsudku súdu prvej inštancie. Priemerný mesačný príjem otca za rok 2016 bol 123.324,- Kč, čo je len 4.660,- eur a za obdobie január až marec 2017 vo výške 99.109,- Kč, čo je len 3.745,- eur (teda takmer o 1.500,- eur menej než príjem, z ktorého súd vychádzal). Otec rekapituloval tiež skutočnosť, že má ďalších šesť vyživovacích povinností vo vzťahu s O. Š., ktorá nemá žiaden príjem a je v domácnosti. Súd prvej inštancie vychádzal pri svojom rozhodnutí z toho, že maloletá A. mala v čase rozhodovania súdu takmer 8 rokov. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 23C/107/2014 zo dňa 18.02.2016, právoplatným dňa 30.03.2017 vo výroku 2 a 3 (o výživnom a zročnom výživnom) v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6CoP/318/2016 zo dňa 15.03.2017 súd zveril

maloletú A. do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otcovi maloletej určil povinnosť platiť výživné vo výške 300,- eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Zročné výživné v sume 6.300,- eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 100,- eur pod stratou výhody splátok, ktoré je povinný splácať spolu s bežných výživným, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky. Styk maloletej s otcom zostal bez úpravy. Maloletá A. si od septembra 2016 plní povinnú školskú dochádzku (v čase ostatného rozhodnutia navštevovala materskú školu) a v školskom roku 2017/2018 navštevuje 2. ročník Základnej školy na Hlbokej ceste v Bratislave. Maloletá je zdravá, je v starostlivosti detského lekára, zubára a ortopéda. Osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje nezmenene výlučne matka maloletej, otec o maloletú nejaví záujem, nestretáva sa s ňou. Pravidelné mesačné výdavky na maloletú súd prvej inštancie ustálil nasledovne: náklady na bývanie vo výške 142,50 Eur (poplatok správcovi, elektrina, plyn), strava doma 150,- eur, strava v školskej jedálni v priemere 35,- eur, poplatok za ŠKD 18,- eur, záujmová činnosť v priemere 100,- eur mesačne (angličtina, výtvarná, plávanie, lyžovanie), a to na základe listinných dôkazov predložených matkou. Súd prvej inštancie uviedol, že v nákladoch preukazovaných matkou neboli zahrnuté mesačné výdavky na ošatenie, obuv, hygienu (drogéria a hygienické potreby) a údržbu ošatenia (pranie), zdravotnú starostlivosť a liečivá a vitamíny, cestovné náklady ani náklady na opatrovatelku, ktoré, ako uviedla matka vo svojej výpovedi pretrvávajú obdobne, ako v konaní sp. zn. 23C/107/2014, ani náklady na školské a edukačné pomôcky. Tieto súd prvej inštancie ustálil na základe poznatkov z rozhodovacej činnosti, zohľadniac vek a životnú úroveň maloletej prislúchajúcu spoločenskému postaveniu a príjmu jej rodičov nasledovne: ošatenie a obuv vrátane sezónnych nákladov 100,- eur, hygiena vrátane údržby ošatenia 30,- eur, zdravotná starostlivosť a liečivá 10,- eur, cestovné náklady 60,- eur, náklady na opatrovatelku, ktorých presnú výšku matka nepreukázala, uznal súd na úrovni výšky uznanej v konaní sp. zn. 23C/107/2014, teda vo výške 150,- eur a školské a edukačné pomôcky (vrátane kníh) 30,- eur. Spolu boli pravidelné mesačné výdavky na odôvodnené potreby maloletej ustálené súdom prvej inštancie v sume 825,50 eur s tým, že v tejto sume nie sú zohľadnené mimoriadne výdavky, ktoré rodič nevyhnutne vynakladá na zabezpečenie trávenia voľného času maloletého dieťaťa počas prázdnin (letné tábory), resp. na podujatia organizované školou ako škola v prírode, školské výlety a exkurzie. Matka maloletej A. naďalej býva s maloletou v byte, ktorý je v jej vlastníctve a pracuje na základe pracovnej zmluvy ako lekárka v spoločnosti Octavianus s.r.o., má tiež úväzok v sanatóriu Koch a na Rehabilitačnej klinike Malvazinky v Prahe. Na základe listinných dôkazov preukazujúcich čistý mesačný príjem matky (potvrdenia zamestnávateľa na č.l. 90 až 94) súd prvej inštancie uzavrel, že na strane matky k zmene jej zárobkových pomerov podstatným spôsobom nedošlo. Súd prvej inštancie ďalej ustálil, že otec maloletej A. naďalej žije v Prahe, v Českej republike, v rodinnom dome, ktorý vlastní a pracuje, ako lekár vo Fakultnej nemocnici Motol v Prahe. Priemerný čistý mesačný príjem otca za rok 2017 bol (pri prepočte kurzom ECB k 31.12.2017) zistený vo výške 4.414,30 Eur. Podľa daňového priznania otca k dani z príjmu fyzických osôb za rok 2017 bol úhrn príjmov otca od všetkých zamestnávateľov zistený (pri prepočte rovnakým kurzom) vo výške 67.577,56 Eur (1.725.593,- CZK), čo predstavuje v priemere mesačne sumu 5.631,46 Eur mesačne. Ako vyplynulo z daňového priznania, otec maloletej mal v roku 2017 aj príjem z reklamnej činnosti vo výške 3.132,95 Eur (80.000,- CZK), ktorý po odpočítaní výdavkov v sume 1.350,78 Eur (48.000,- CZK) predstavoval sumu 1.253,18 Eur (32.000,- CZK) ročne. Na základe listinných dôkazov preukazujúcich čistý mesačný príjem otca (potvrdenia od zamestnávateľa č.l. 148 až 159), ako aj s poukazom na daňové priznanie otca k dani z príjmu fyzických osôb za rok 2017, súd prvej inštancie uzavrel, že na strane otca nedošlo od ostatného rozhodnutia súdu, kedy bol zistený priemerný mesačný príjem za rok 2014 vo výške 4.028,21 Eur a za rok 2015 čistý mesačný príjem vo výške 5.249,70 Eur, k podstatnej zmene jeho zárobkových pomerov. Rodinné pomery otca maloletej zostali takisto nezmenené, otec má naďalej šesť vyživovacích povinností k maloletým deťom pochádzajúcim z partnerského zväzku s družkou O. Š.. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie ustálil, že otec skutočnosť, že sa mu výrazným spôsobom znížil príjem, ako nasvedčujú výsledky vykonaného dokazovania týkajúce sa zárobkových pomerov otca, podrobne zhrnuté v odseku 20, nepreukázal. Poukazujúc na uvedené, súd prvej inštancie dal do pozornosti otca, že za zmenu pomerov, nevyhnutnú pre možnosť zmeny rozhodnutia o výživnom, nemožno v zmysle ustanovenia § 78 Zákona o rodine považovať akúkoľvek zmenu v príjme na strane osoby povinnej platiť výživné, ale musí ísť o podstatnú zmenu pomerov, na základe ktorej je možné prijať záver, že zasiahla nielen do skutočného príjmu povinného, ale prejavila sa aj v schopnostiach a možnostiach povinného rodiča, keďže zníženie výživného na maloleté dieťa predstavuje vážny zásah do práv a právom chránených záujmov maloletého dieťaťa, na ktorý záujem prihliada súd v každom konaní týkajúcom sa maloletého. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na to, že rodič, ktorý má vyživovaciu povinnosť k dieťaťu je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity

tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Zníženie výživného na maloletú, by znamenalo presunúť zodpovednosť otca za zdravie a život dieťaťa na matku, ktorá sa osobne o dieťa stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, čo by bolo v rozpore so Zákonom o rodine, morálkou, ako aj spravodlivosťou, v danom prípade o to viac, že vyživovacia povinnosť je jedinou zložkou rodičovských práv a povinností, ktorou sa otec na živote maloletej podieľa, keďže inak o maloletú záujem nejaví, nestretáva sa s ňou, a preto mu ani žiadne iné výdavky spojené s výchovou a starostlivosťou o maloletú nevznikajú. Pokiaľ otec porovnáva životnú úroveň maloletej so životnou úrovňou svojich ďalších maloletých detí, ktoré majú byť z jeho pohľadu o sumu výživného na maloletú „ochudobnené“, zrejme si neuvedomuje, že na živote týchto maloletých detí sa podieľa osobne svojou starostlivosťou, výchovou, trávením času s nimi, čo všetko predstavuje nenahraditeľnú výhodu v prospech maloletých detí, s ktorými otec žije, a voči ktorým si aj touto formou plní vyživovaciu povinnosť, oproti maloletej A., o ktorú sa výlučne osobne stará len jej matka.

3. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote otec odvolanie a to z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), a z nesprávne a neúplne zisteného skutočného stavu veci (§ 62 ods. 1 CMP). V odvolaní otec poukázal na to, že zmena pomerov otca spočíva v zásadnom poklese jeho príjmu a to za situácie, kedy musí úplne sám zaopatriť osemčlennú rodinu. Súd prvej inštancie stanovil na maloletú mesačné náklady na životné potreby 825,50 eur. Súd prvej inštancie nebral do úvahy aj ďalšie vyživovacie povinnosti otca na jeho šesť detí. Uvádza, že pokiaľ by životná úroveň všetkých detí mala byť na rovnakej úrovni je nevyhnutné vychádzať zo súdom určených mesačných výdavkov na maloletú A. aj na ostatných šesť vyživovacích povinností, čo by činilo sumu 4.953,- eur mesačne. Ak by k tomu bola pripočítaná čiastka 300,- eur na vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej A., by tak celkové mesačné náklady predstavovali sumu 5.253,- eur mesačne, čo by nebolo pokryté ani priemerným zárobkom otca v roku 2015. V priebehu konania o určenie výšky výživného bolo samotnými súdmi konštatované, že otcovi po zohľadnení všetkých vyživovacích povinností zostane suma cca 1.300,- eur na krytie jeho osobných potrieb a regeneráciu. Podľa otca je zrejme, že v žiadnom prípade nemôže poskytovať všetkým deťom rovnakú životnú úroveň. Životná úroveň maloletých detí otca a maloletej A. je diametrálne odlišná, čo je v rozpore s ustálenou praxou a záverom formulovaným v rozsudku sp. zn. 11CoP/15/2017, že nie je možné znížovať životnú úroveň dieťaťa na úkor ďalších detí, čo v tomto prípade bezpochyby nastalo. Otec ďalej v odvolaní uvádza, že pri stanovení výšky výživného pre maloletú A., Okresný súd v Bratislave I v rozsudku č.k. 23C/107/2014-335 zo dňa 18.2.2016 vychádzal z priemerného mesačného príjmu otca v roku 2015, vo výške 5.249,70 eur. V napadnutom rozsudku je na toto rozhodnutie a túto čiastku odkázané. Súd prvej inštancie však pochybil pri stanovení príjmu otca. Z napadnutého rozsudku nie je jasné, z akej konkrétnej čiastky súd prvej inštancie vychádzal. Najprv v odôvodnení uvádza, že čistý príjem otca predstavuje sumu 4.414,30 eur mesačne, a súčasne uvádza sumu 5.631,46 eur mesačne, ktorú mal súd prvej inštancie zistiť z daňového priznania za rok 2017. Súd prvej inštancie nekonkretizoval presne, akú sumu považuje za priemerný mesačný príjem otca. V tejto časti je tak toto odôvodnenie súdu prvej inštancie v zásade nepreskúmateľné. Súčasne otec namieta, že bol aj nesprávny postup pri určovaní výšky príjmu otca v eurách. Kurz, ktorý bol súdom prvej inštancie použitý pri prepočte českých korún na euro bol kurz Európskej centrálnej banky zo dňa 31.12.2017, čo predstavuje kurz 1 EUR = 25.535 CZK. Týmto postupom však súd prvej inštancie hrubo pochybil a použitím tohto kurzu umelo navýšil otcov príjem. Pokiaľ je zmena pomerov na strane otca posudzovaná vo vzťahu ku čiastke 5.249,70 eur je nutné, aby v rámci continuity bol použitý i pri ďalších budúcich prevodoch stále jeden a ten istý kurz, teda kurz z roku 2016, ku ktorému je datovaný rozsudok Okresného súdu v Bratislava I, č.k. 23C/107/2014-335. Ako vyplýva z histórie kurzového lístka Európskej centrálnej banky pre rok 2016 bol kurz 1EUR = 27.069 CZK, priemerný čistý príjem otca za rok 2016 predstavoval sumu 112.584,80 Kč. V rámci zachovania rovnakých podmienok, tak pri použití kurzu z roku 2016 predstavuje sumu otcov príjem 4.166,7 eur, zatiaľ čo za použitia nesprávneho kurzu z roku 2017 činí 4.408,30 eur. Otec poukazuje na tento súdom prvej inštancie umelo vyvolaný nárast príjmu, a takýto chybný postup nemožno podľa otca v prípade, kde záleží na presnom zistení príjmu akceptovať. Z uvedeného je zrejme, že pri porovnaní príjmu za rok 2015, t.j. 5.249,70 eur a príjmu za rok 2017, t.j. 4.166,70 eur došlo k poklesu príjmu u otca o viac než 1.000,- eur, t.j. o 21%, čo predstavuje celú 1/5 príjmu. Konštatovanie súdu prvej inštancie, že nedošlo k podstatnej zmene majetkových pomerov otca tak nemožno považovať za správne. Podľa otca, sa súd prvej inštancie dopustil celej rady pochybení, keď ignoroval majetkové pomery otca, jeho možnosti, rodinnú situáciu a umelo navyšoval otcov príjem a nesprávne tak dospel k záveru, že otec neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal zmeny svojich príjmových a majetkových pomerov. Ďalej

poukázal v odvolaní na to, že mu za stavu, keď je jeho príjem významným spôsobom znížený neostáva nič iné, ako obmedziť záujmy svojich maloletých detí, ktoré sa doposiaľ napríklad venovali športu, hudbe a ďalším záujmovým aktivitám. Otec však musí tieto aktivity svojich maloletých detí značne obmedziť. Ďalej otec uvádza, že súd prvej inštancie postupoval v rozpore s ustanovením zákona o rodine (hlavne § 75 ods. 1), keď ignoroval skutočnosť, že otec dosahuje výšku mesačných príjmov predovšetkým preto, že odpracuje značné množstvo predčasových hodín každý mesiac a to nad zákonom dovolený rámec, aby svoju veľkú rodinu zabezpečil, čo má tiež veľký vplyv na rodinný život a množstvo času, ktorý by mohol so svojou rodinou tráviť. Je potom paradoxom, že súd prvej inštancie vo svojej argumentácii uvádza, že osobná starostlivosť a trávenie voľného času predstavuje nenahraditeľnú výhodu, ale iba vo vzťahu k maloletej A., zatiaľ čo vo vzťahu k ďalším šiestim deťom neprihliada práve k tomu, aké množstvo času trávi v zamestnaní mimo svoju rodinu. Súd prvej inštancie podľa otca postupoval v rozpore s ustanoveniami zákona, spravodlivosťou a morálnymi hodnotami, keď v celej svojej argumentácii prihliada len na záujem maloletej A. a ignoroval záujmy ostatných šiestich maloletých detí otca a zvýhodnil tak iba jednu stranu na úkor strany druhej. Súd prvej inštancie by mal brať v úvahu pri stanovení výživného základný plat otca, ktorý sa pohybuje okolo 45.000,- CZK. Akýkoľvek výpadok na strane otca, a to čo i len krátkodobá pracovná neschopnosť vykonávať nadčasy, nočné služby, by mala citeľný dopad na jeho príjem. Otec ďalej pre objasnenie, prečo sa s maloletou nestretáva uviedol, že matka od začiatku vedela, že otec má rodinu, a že spolu nikdy nebudú žiť spoločne, a že otec nemá v úmysle mať a vychovávať s matkou dieťa. I napriek tomu matka s otcom dieťa počala a to s vedomím, že bude vychovávať dieťa sama, bez otca, ktorý s matkou nechcel viesť a ani nevedel spoločnú domácnosť. Otec má za to, že i tieto skutočnosti mal súd prvej inštancie brať v úvahu pri rozhodovaní o návrhu na zníženie výživného.

4. Matka sa vyjadrila k odvolaniu otca, pričom v rámci svojho vyjadrenia uviedla, že otec vo svojom odvolaní tvrdí, že bolo preukázané, že na jeho strane došlo k zmene pomerov, pretože došlo k poklesu príjmu otca o 21%, t. j. o cca 1.000,- eur v porovnaní roku 2015 (5249,70 eur) a 2017 (4.166,70 eur). Poukázala na to, že z dokázaných skutočností vyplýva, že otec žije v Prahe, v Českej republike, v rodinnom dome, ktorý vlastní a pracuje, ako lekár vo Fakultnej nemocnici Motol v Prahe, kde jeho priemerný mesačný príjem za rok 2017 (pri prepočte kurzom ECB k 31.12.2017) bol 4.414,30 eur. Ako vyplýva z daňového priznania otca, zamestnávateľ Fakultná nemocnica Motol v Prahe nie je jediným otcovým zamestnávateľom. Otec má pravidelné mesačné príjmy aj od iných zamestnávateľov /Zdravotnícka záchraná služba, Karlova univerzita/, a zároveň aj z reklamnej činnosti. Podľa daňového priznania otca k dani z príjmu fyzických osôb za rok 2017 bol úhrn príjmov otca od všetkých zamestnávateľov zistený vo výške 67.577,56 eur, t. j. 1.725.593,- CZK (pri prepočte kurzom ECB k 31.12.2017), čo predstavuje v priemere mesačne sumu 5.631,46 eur. Z uvedeného je zrejmé, že príjem otca neklesol o 21%, práve naopak, príjem otca v porovnaní s rokom 2015, v roku 2017 stúpol o 7%, z čoho v konečnom dôsledku vyplýva, že na strane otca k podstatnej zmene pomerov nedošlo. Ďalej matka uviedla, že je zrejmé, že súd prvej inštancie vychádzal z priemerného mesačného príjmu otca (bod 20 rozsudku) určeného na základe daňového priznania k dani z príjmu fyzických osôb za rok 2017, a teda zo sumy 5.631,46 eur, ako priemerného mesačného príjmu otca. Suma 4.414,30 eur predstavuje len príjem otca z pracovného pomeru vo Fakultnej nemocnici Motol v Prahe; no ako je zrejmé z daňového priznania otca k dani z príjmu fyzických osôb za rok 2017 priemerný mesačný príjem otca bol vo výške 5.631,46 eur. Pokiaľ sa otec odvoláva na rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 13.6.2017, sp.zn. 11 CoP/15/2017, kde súd uviedol, že: „Nie je možné znižovať životnú úroveň jedného dieťaťa na úkor ďalších detí“, matka poznamenáva, že aj keby otec mal len príjem z pracovného pomeru Fakultnej nemocnici Motol v Prahe, po odpočítaní výživného vo výške 300,- eur na maloletú A., by otcovi na zabezpečenie jeho ďalších šiestich maloletých detí a partnerky ostávalo priemerne mesačne 4.114,30 eur, čo je dostačujúca suma na úhradu potrieb maloletých detí otca, partnerky, ako aj osobných potrieb otca. Zároveň poukázala na skutočnosť, že v čase, kedy sa narodila maloletá A., bol otec už otcom štyroch maloletých detí - N., nar. 24.3.2003, B., nar. 2.3.2005, Q., nar. 26.1.2006 a M., nar. 10.2.2009, t. j. v čase ďalšieho rozširovania rodiny po narodení maloletej A. dňa 17.8.2010 (mal. B. sa narodila 16.5.2011 a mal. L. 24.1.2014) si musel byť vedomý aj svojich rodičovských práv a povinností k maloletej A.. Práve vedomosť otca o tom, že okrem 4 maloletých detí, ktorých matkou je partnerka p. O. Š. je otcom aj maloletej A. a i napriek tomu sa rozhodol rodinu rozšíriť a narodili sa mu ďalšie 2 deti, svedčí v konečnom dôsledku o nadštandardnej životnej úrovni otca a o jeho možnostiach a schopnostiach. Požiadavka otca, aby počnúc 1.1.2017 súd znížil výživné na maloletú A. na sumu 120,- eur je vo vzťahu k nej diskriminačná. Otec v predchádzajúcom konaní opakovane deklaroval, aké finančné prostriedky vynakladá na potreby ostatných maloletých detí. Nemožno opomenúť pritom ani fakt, že otec sa o maloletú A. nezaujíma, nestretáva sa s ňou a výživné je jediným príspevkom k jej výchove. Požadovaným znížením by došlo k situácii, kedy by bola znížená životná úroveň maloletej

A. na úkor ďalších maloletých detí otca. Je v najlepšom záujme maloletej A., aby bola otcom riadne plnená vyživovacia povinnosť. Matka ďalej poukázala na to, že základnou a prvoradou povinnosťou každého rodiča je na výživu svojho nezaopatreného dieťaťa pravidelne prispievať v súlade so svojimi možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi a primerane ho finančne zabezpečiť aj na svoj vlastný úkor. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb.

5. Otec k vyššie uvedenému vyjadreniu matky uviedol, že návrh na zníženie výživného bol podaný z dôvodu podstatného zníženia príjmu na strane otca. Matka uvádza že podľa daňového priznania otca k dani z príjmu fyzických osôb za rok 2017 bol príjem otca od všetkých zamestnávateľov 67.577,56 eur, t.j. 1.725.593,- CZK. Z tejto sumy počíta údajný priemerný mesačný príjem vo výške 5.631,46 eur a vytvára tak falošný dojem, že otcov plat narástol o 7%, a že má príjmy od iných zamestnávateľov. Je pravdou, že čiastka 1.725.593,- CZK je uvedená v daňovom priznaní otca, ale predstavuje celkový hrubý t.j. nezdanený príjem. V žiadnom prípade sa nejedná o súčet čistých príjmov otca, čo vyplýva z výplatných pásov z Fakultnej nemocnice Motol, kde je uvedený hrubý mesačný príjem a na výplatnej páske z decembra 2017 je uvedený i celkový súčet hrubej mzdy za rok 2017 a to čiastka 1.725.593,- CZK. Skutočnosť, že je potrebné vychádzať z čistého príjmu, vychádza jednak z logického hľadiska, kedy čistý príjem predstavuje čiastku, s ktorou je otec schopný nakladať a hradiť z nej potreby rodiny.

6. Matka v duplike k vyjadreniu otca poukázala na to, že otec v rozpore s predpismi rodinného práva požaduje znížiť výživné na sumu 150,- eur za obdobie roku 2016 a následne od 1.1.2017 na sumu 120,- eur mesačne, čo jednoznačne preukazuje, že cieľom otca je neprípustná reparácia právoplatného rozsudku súdu. Poukázala i na to, že návrh na zníženie výživného podal otec dňa 31.5.2017, t. j. posudzovanie a rozhodovanie o výške výživného za obdobie do začatia tohto konania je právne nemožné.

7. Odvolací súd preskúmal vec v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem,) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 17.07.2019 (§ 378 C. s. p., § 219 ods. 3 C. s. p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku bola matka, právny zástupca matky, otec, právna zástupkyňa otca, a súčasne kolízny opatrovník upovedomení zákonným spôsobom.

8. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým zamietol návrh na zníženie výživného potvrdil. V celom rozsahu sa odvolací súd stotožňuje s dôvodmi uvedenými v rozsudku súdu prvej inštancie. Pre správnosť dôvodov napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť a doplniť nasledovné.

9. Výživným sa rozumie náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzny, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne.

10. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah, ktorý je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa. Vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvomi kritériami (medzi odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov) platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. To znamená, že čím je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené aj rozsiahlejšie uspokojovanie potrieb dieťaťa; teda jeho odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, také, ktoré vo vyššej miere zmierňujú zdravotný hendicap a pod. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa je tiež súčasne závislý od reálnych schopností a možností jeho rodičov - povinných poskytovať mu výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, ktoré sú na ich výživu i celkovú starostlivosť úplne odkázané, je jednou zo základných povinností každého

rodiča, pričom každý z rodičov je povinný venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy detí, a to všetkých svojich detí bez rozdielu a bez ohľadu na to, či s deťmi žije alebo nežije v spoločnej domácnosti, pretože dieťa má právo na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok pre svoj zdravý rast a vývoj.

11. Aj pri rozhodovaní o zmene rozsahu výživného, prípade pri rozhodovaní o znížení výživného prihliada súd k tomu, aby rozsah odôvodnenosti potrieb dieťaťa zodpovedal reálnym schopnostiam a možnostiam výživou povinných rodičov, pričom povinnosťou súdu pri rozhodovaní o tejto zmene rozsahu výživného je vykonať porovnanie pomerov - skutočností dôležitých pre určenie výživného tak na strane dieťaťa, ako aj u jeho rodičov, a to v čase predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi existujúcimi v čase nového rozhodovania, na základe úplných výsledkov dokazovania. To znamená, že musí byť preukázané, či a v čom ide o zmenu pomerov, či ide zmenu podstatnú, nielen prechodnú. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 zákona o rodine a ust. § 121 Civilného mimosporového poriadku dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Zmena rozhodnutia súdu na základe zmeny pomerov je v podstate výnimkou zo zásady nezmeniteľnosti právoplatných súdnych rozhodnutí, a preto zmena pomerov by mala byť závažnejšieho charakteru. Reparácia právoplatných rozhodnutí pre nepodstatnú zmenu v pomeroch je neprípustná. Pre zmenu rozhodnutia o výživnom nepostačuje samo o sebe len to, že povinnému rodičovi klesol čistý príjem oproti času, kedy bolo vydané predchádzajúce rozhodnutie, ale je potrebné zaoberať sa aj tým, či aj pri poklese príjmu, nie je stále v jeho možnostiach a schopnostiach platiť pôvodne stanovené výživné.

12. V prejednávanvej veci súd prvej inštancie vykonal podrobné dokazovanie a v rámci neho i porovnanie pomerov na strane maloletej, ako aj na strane jej rodičov v čase od poslednej úpravy (t.j. od roku 2015), s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania v predmetnej veci (v roku 2017). Z tohto dokazovania vyvodil správne skutkové závery a následne správne právne závery, s ktorými sa stotožňuje aj odvolací súd. Otec namieta, že nie je z rozhodnutia súdu prvej inštancie zrejmé, z akého príjmu otca vychádzal pri posudzovaní zmeny jeho príjmu. Odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie a jeho zdôvodnenie má všetky náležitosti vyžadované zákonom, konkrétne ust. § 220 CSP. Z odôvodnenia je zrejmé, že pri posudzovaní zmeny pomerov vychádzal z príjmu otca, ktorý je zaznamenaný v predloženom daňovom priznaní za rok 2017 a z príjmu, ktorý bol zistený v pôvodnom konaní. Tento postup súdu prvej inštancie bol správny a jasne vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia. Taktiež bol správny postup, keď súd prvej inštancie vychádzal z reálne dosahovaného príjmu otca a nie iba z jeho základného platu. Nie je dôvod neprihliadnuť na príjem, ktorý má otec z práce nadčas, respektíve za nočné služby. Tento príjem bol takisto braný v úvahu v pôvodnom rozhodnutí. Otec je schopný a reálne aj vykonáva prácu nadčas, či nočné služby a dostáva za to odmenu, čo nemožno nebrať pri posudzovaní jeho pomerov do úvahy. Bolo tomu tak aj v čase pôvodného rozhodnutia, v tomto smere nenastala zmena. Skutočnosť, že môže otec byť krátkodobo práceneschopný, s čím je spojený pokles príjmu, neznamená zmenu pomerov, ktorá odôvodňuje zmeniť predchádzajúce rozhodnutie. Krátkodobý výpadok z práce z dôvodu práceneschopnosti tu bude prítomný vždy a bol prítomný aj v čase pôvodného rozhodnutia. Pre zmenu rozhodnutia by muselo ísť o výpadok z pracovnej činnosti dlhodobejšieho charakteru, respektíve muselo by dôjsť k takej objektívnej okolnosti, pre ktorú by otec nemohol prácu nadčas, či nočné služby vykonávať dlhodobo, resp. vôbec. Odvolací súd ďalej na spresnenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza, že naposledy bolo rozhodnuté o výživnom na maloletú rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, č.k. 23C/107/2004-335 zo dňa 18.02.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.03.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/318/2016-383 zo dňa 15.03.2017. Otec sa domáha zníženia výživného za obdobie roku 2016 na sumu 150,- eur a od 01.01.2017 na sumu 120,- eur mesačne. Už len z dôvodu, že pôvodný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.03.2017, nie je možné žiadať zmenu výživného od roku 2016. Ide jednoznačne o reparáciu právoplatného rozhodnutia, ktorá je neprípustná. Ku zmene rozhodnutia môže dôjsť len ak od právoplatnosti pôvodného rozhodnutia nastala zmena pomerov. Otec ako zmenu pomerov uvádza v návrhu pokles jeho príjmu, keď v roku 2015 mal čistý príjem 5.249,70 eur a v roku 2017 má čistý príjem len 4.660,- eur a v roku 2017 len 4.166,70 eur, teda o vyše 1.000,- eur nižší. Otec sumy príjmu prepočítaval kurzom mien platných v roku 2015 a uvádzal, že je chybou, keď sa pri prepočte jeho príjmu vychádzalo z kurzu mien platných v roku 2017, čím došlo k umelému navýšeniu jeho príjmu. V prvom rade podľa odvolacieho súdu nie je pochybením, keď sa otcov príjem prepočítal podľa kurzu platného v roku 2017 a nie podľa kurzu z roku 2015. Pre posúdenie jeho možností a schopností a zmenu pomerov je dôležité zistenie, koľko má otec reálne príjem v tom-ktorom čase, a preto je správne, keď sa jeho príjem prepočítal podľa aktuálnych kurzov. Zároveň poukazuje na to, že má ďalších 6 vyživovacích povinností k maloletým deťom. V čase pôvodného rozhodnutia otec mal takisto ďalších 6 vyživovacích povinností, čiže táto skutočnosť bola zohľadnená v pôvodnom rozhodnutí a nie je zmenou pomerov. Aj keby sme vychádzali z príjmu otca,

ktorý uvádza sám otec, teda za rok 2015 suma 5.249,70 eur v čistom a za rok 2017 suma 4.166,70 eur v čistom, musí aj odvolací súd konštatovať, že pokles príjmu otca v danom prípade nie je tak výrazný, že by nebol aj z takto zníženého príjmu schopný platiť stanovené výživné na maloletú v sume 300,- eur mesačne. Suma výživného stanovená na maloletú plne zodpovedá jej oprávneným nákladom, nie je stanovená v nadštandardnej výške. Matka sa pri takto stanovenom výživnom musí podieľať aj finančne na uspokojovaní nevyhnutných potrieb maloletej, hoci u matky sa prihliada aj k tomu, že si plní vyživovaciu povinnosť výkonom osobnej starostlivosti o maloletú. Nie je bez významu ani tá skutočnosť, že otec nijakým iným spôsobom matke s maloletou nepomáha, o túto sa nezaujíma. Odôvodňovať jeho nezaujím tým, že matka od začiatku vedela, že otec má rodinu, a že spolu nikdy nebudú žiť, a že otec nemal v úmysle mať a vychovávať s matkou dieťa je absolútne irelevantné. Dieťa nezodpovedá za to, že ho rodičia splodili a keď sa tak stalo i napriek tomu, že otec to nechcel, je veľmi nezodpovedné sa k tomu postaviť spôsobom, ktorý zvolil otec. V danej veci je dôležité, že aj pri príjme otca cca. 4.200,- eur v čistom mesačne je v jeho možnostiach podieľať sa na výžive na maloletú v sume 300,- eur mesačne a stále mu zostáva dostatok financií na zabezpečovanie jeho ostatných vyživovacích povinností a jeho potrieb. Taktiež nie je možné konštatovať, ako sa snaží otec interpretovať v odvolaní, že pri určenej výške výživného na maloletú v sume 300,- eur mesačne a pri poklese príjmu otca sa diametrálne znížila jeho životná úroveň a životná úroveň jeho ostatných detí, oproti životnej úrovni otca. Otcom uvádzané výpočty sú absolútne zavádzajúce. Na základe vyššie uvedeného nie je dôvodné pristúpiť ku zmene pôvodného rozhodnutia a výživné na maloletú znížiť.

13. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu správne rozhodol, keď zamietol návrh otca na zníženie výživného. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne a právne správny potvrdil (§ 387 ods.1, 2 CSP).

14. Odvolací súd záverom uvádza, že z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.09.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.06.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

15. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože ide o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu.

16. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).